

- суспільства в Україні. Україна і світ у третьому тисячолітті: політичний, економічний, правовий та культурний виміри : міжнар. наук.-практ. конф. Одеса, 2018. Ч. 1. С. 30–32.
3. Зайко І. В. Волонтерство як ресурс становлення та розвитку особистості. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Пріоритетні напрями розвитку суспільних наук у XXI столітті» : 27–28 лют. 2017 р. Херсон, 2017. С. 102–103.
 4. Кривенко Ю. В. Благодійна та волонтерська діяльність: спільне та відмінне. *Молодий вчений*. 2016. № 12.1, ч. 5. С. 594–597.
 5. Кулініч Д. Волонтерство як феномен небайдужого суспільства. *Бібліосвіт : Інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва*. Київ, 2017. Вип. 4(52). С. 16–21.
 6. Орленко М. В. Волонтерська діяльність як чинник соціального становлення та консолідації молоді в сучасній Україні. *Молодий вчений*. 2017. № 5, ч. 1. С. 97–100.

Ілля Музика

ЯКУ НЕБЕЗПЕКУ МОЖУТЬ НЕСТИ ПІДПРИЄМСТВА ПРОМИСЛОВОГО ПТАХІВНИЦТВА ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Робота промислових підприємств тваринництва пов'язана зі значними екологічними викликами. Сюди можна віднести і періодичні захоронення тварин, і викиди біологічних відходів, і необхідність у великій кількості води для худоби (що істотно впливає на водний баланс території), і сталий неприємний запах у повітрі, на що можуть скаржитись мешканці прилеглих населених пунктів та ін. Саме тому, у більшості країн з розвиненим тваринництвом діяльність підприємств галузі жорстко контролюється відповідними органами екологічного нагляду.

Під час стихійної лих, економічної нестабільності, бойових дій потенційна екологічна небезпека може перетворитися на реальну катастрофу. Зараз, під час широкомасштабних бойових дій, українські підприємства тваринництва (у.т.ч. і птахівництва) опинилися у вкрай важкому становищі через постійні знеструмлення, або логістичні проблеми з підвозом корму та інших необхідних речових для худоби та птиці. Так, за оцінками Агроцентру KSE, внаслідок російської агресії загинуло майже 400 тис. бджолосімей, 95 тис. кіз та овець, 212 тис. великої рогатої худоби, 507 тис. свиней та майже 11,7 млн птахів. І ці очевидні економічні втрати можуть обернутися також екологічним лихом для населення.

Метою статті є визначення характеру потенційної екологічної небезпеки, які можуть нести підприємства промислового тваринництва під час бойових дій та окупації.

Одним з найвідоміших прикладів втрат, завданих війною тваринництву, стало масове вимирання декількох мільйонів курей на найбільшій у Європі «Чорнобаївській» птахофабриці, яка знаходиться в селі Східному Херсонської області. Коли це сталося, я перебував поруч у окупованому Херсоні, але тоді ще не усвідомлював, наскільки небезпечною може виявитися така подія. А тому зараз, детально проаналізувавши джерела, думки фахівців та безпосередньо опитавши одного з очевидців тих подій, саме це я хочу розкрити у своїй статті.

Отож, катастрофа почалася з того, що на початку березня 2022 року через окупацію частини території України російськими загарбниками найбільша в Європі птахофабрика «Чорнобаївська», ключове підприємство для Херсонської області, залишилася повністю знеструмленою. Внаслідок цього перестали працювати автоматизовані системи годування тварин, а через загрозу обстрілів на фабрику з метою безпеки перестали підвозити працівників та корма для тварин. Підтримувати відповідний санітарний режим на підприємстві також стало неможливо. У спробах врятувати становище, працівникам фабрики вдалося роздати певну частину продукції та курей місцевому населенню, але врешті-решт від спраги та голоду все одно загинуло близько 4,4 мільйонів курей [Сергій Албул... 2022]. Якусь частину з них вдалося захоронити у величезному котловані площею 1 880 м.кв. [Є загроза... 2022]. Загибель такої великої кількості птиці без можливості безпечної утилізації цілком могла стати справжнім екологічним лихом, якого за словами начальника Державної екологічної інспекції Південного округу Костянтина Сивака вдалося уникнути [Екокатастрофи... 2022].

Наразі прокурори Херсонської обласної прокуратури здійснюють процесуальне керівництво у кримінальному провадженні за фактом масового знищення об'єктів тваринного світу, що може спричинити екологічну катастрофу (ст. 441 КК України – екоцид), внаслідок збройної агресії РФ проти України та масового обстрілу ворожими військами смт Чорнобаївка.

Підсумовуючи, варто наголосити, що визначення обласною прокуратурою знищення «Чорнобаївської» птахофабрики саме як екоциду вказує на увесь масштаб небезпечності цієї ситуації порівняно з тим, що траплялося до бойових дій. За словами президентки Всеукраїнської екологічної ліги Тетяни Тимочко органічні відходи птахів можуть слугувати сприятливим середовищем для розвитку та виживання патогенної мікрофлори, містити підвищену кількість важких металів, пестицидів, медикаментозних препаратів, радіоактивних речовин, насіння бур'янів та інших забруднень. Крім того, через розвиток небезпечних мікроорганізмів у цих відходах, завжди є ризик спалаху цілих епідемій, наприклад – патогенних штамів кишкової палички ЕНЕС, якою в Європі заразилися тисячі людей, а десятки померли [Олег Притикін... 2022]. Тож

враховуючи кількість загиблої птиці, важко уявити, наскільки жахливими для екології регіону могли б бути наслідки такого мору.

Навіть попри те, що на фабриці вже побували фахівці з екології, їхні висновки не були оголошені публічно, а тому ми можемо лише здогадуватися, якою мірою де-факто нашкодить нам її розорення. Та враховуючи усе вищевикладене, можемо дійти до висновку, що недотримання норм безпеки при діяльності підприємств птахівництва може призвести до таких серйозних наслідків, як:

- спалах епідемій через розмноження у відходах птахів небезпечних мікроорганізмів;
- забруднення та зараження навколишніх ґрунтів надмірними обсягами гною та послідом;
- забруднення рідким гноєм, суспензією та стічними водами водоймищ (у тому числі і колодязів);
- забруднення повітря метаном та сірководнем, які утворюються під час травлення у тварин та через велику кількість гною, який накопичується на фермах;
- розповсюдження у повітрі дуже неприємного запаху, спричиненого виділенням аміаку з мікрофлори із сечі птахів тощо.

І всі ці загрози стають особливо актуальними саме під час повномасштабних бойових дій, коли контролювати ситуацію на підприємствах відповідним чином інколи просто неможливо через окупацію або обстріли. А тому держава у такий час має якомога сильніше піклуватися про безпеку підприємств птахівництва, оскільки у найгіршому випадку це потенційно може перетворитися на справжню екологічну катастрофу, ліквідація якої потім вимагатиме дуже багато зусиль, часу і коштів.

Список використаних джерел

1. Албул С. Росіяни знищили найбільшу птахофабрику в Україні. Українське інтернет-видання «Лівий берег». Економіка – Бізнес. 2022. URL: https://lb.ua/economics/2022/12/15/539211_rosiyani_znishchili_naybilshu.html (дата звернення: 04.04.2023).
2. Притикін О. Птахівництво масового ураження // Щотижневий ілюстрований суспільно-політичний українськомовний журнал «Український тиждень». Суспільство. Київ, 2011. № 24 (189). URL: <https://tyzhden.ua/ptakhivnytstvo-masovoho-urazhennia/> (дата звернення: 04.04.2023).
3. Контішев І. За фактом екоциду на Чорнобаївській птахофабриці під Херсоном порушено кримінальну справу. Онлайн-журнал Херсона та області «Кавун.City». Війна. 2022. URL: <https://kavun.city/articles/254439/za-faktom-ekocidu-na-chornobaivskij-ptahofabricsi-pid-hersonom-porusheno-kriminalnu-spravu> (дата звернення: 05.04.2023).

4. Чорнобаївська птахофабрика втратила чотири мільйони курей. Інформаційне видання «News Агро-Центр». Еко-фермерство. Тваринництво. 2022. URL: <https://news.agro-center.com.ua/stockbreeding/chornobaivska-ptahofabrika-vtratila-chotiri-miljoni-kurej.html> (дата звернення: 05.04.2023).
5. Екокатастрофи через мор курей на птахофабриці під Херсоном вдалося уникнути. Інтернет-видання «Радіо свобода». 2022. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-ptashyna-ferma-khersonshchyna-ekolohichna-katastrofa/31768285.html> (дата звернення: 05.04.2023).
6. Є загроза бактеріального зараження: у Чорнобаївці масовий мор птахів через ЗС РФ. Щотижневий соціально-політичний український журнал і щоденний новинний інтернет-ресурс «Фокус». Воєнний фокус. Російсько-українська війна. Київ, 2022. URL: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/540428-est-ugroza-bakterialnoho-zarazheniya-v-chernobaevke-iz-za-vs-rf-proizoshel-massovy-mor-ptic-foto>. (дата звернення: 05.04.2023).
7. Андаліцька І. Наслідки окупації: птахофабрика у Чорнобаївці перетворилася на місце масового поховання птахів. Інформаційне агентство УНІАН. Інциденти. Київ, 2022. URL: <https://www.unian.ua/incidents/naslidki-okupaciji-ptahofabrika-u-chornobajivci-peretvorilasya-na-misce-masovogo-pohovannya-ptahiv-12074013.html> (дата звернення: 05.04.2023).

Анастасія Муравей

ПРИСВОЄННЯ КАДАСТРОВИХ НОМЕРІВ

Для ефективного функціонування автоматизованої системи ведення державного земельного кадастру (АСВДЗК), системи реєстрації земельних ділянок і об'єктів нерухомості та прав на них, ефективної обробки інформації, належного інформаційного зв'язку з іншими галузевими кадастрами і інформаційними системами запроваджені кадастрові номери земельних ділянок для ідентифікації їх в базах даних і на кадастрових планах.

«Згідно статті 1 «Визначення термінів» ЗУ «Про державний земельний кадастр» кадастровий номер – індивідуальна, що не повторюється на всій території України, послідовність цифр та знаків, яка присвоюється земельній ділянці під час її державної реєстрації і зберігається за нею протягом усього часу існування» [1].

В Україні створена єдина система, яка надає кадастровий номер земельній ділянці. Кадастровий номер надається земельній ділянці незалежно від форми власності. Якщо право власності на земельну ділянку переходить від однієї особи до іншої або змінюється речові права на земельну ділянку – кадастровий номер не може змінюватися.

При поділі або об'єднанні – земельній ділянці присвоюють новий